Dosarul nr.5r-3559/25;
4-25082457-12-5r-11062025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

29 septembrie 2025 *****

Judecătoria Chişinău
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Roman Mazureţ
Grefierul Filoteia Anghel
Cu participarea:
Reprezentantului petiționarei, avocat Denis Staruș

examinând în ședința judiciară publică, cauza contravențională în baza contestației depuse de petiționara TCACI Marina, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 857320 din 13.05.2025, încheiat în privința cet. TCACI Mariana, născută la *****, IDNP: *****, în temeiul art. 47[1] alin.(1) Cod contravențional, precum și împotriva deciziei de sancționare a contravenientei din aceeași dată, instanța,-

A constatat :

Circumstanţele cauzei:

La data de 01 ianuarie 2025, agentul constatator Popovici Igor, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 857320 în privința cet.TCACI Marina în temeiul art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, incriminându-i ultimei comiterea faptei prejudiciabile în următoarele circumstanțe: *la data de 01 ianuarie 2024, ora 00:00, Tcaci Marina aflându-se în mun.Chişinău, *****, a acceptat mijloace financiare care nu i se cuvin pentru sine în scopul exercitării unui drept electoral, în cadrul scrutinului electoral precum şi a Referendumului Republican, care a avut în toamna anului 2024.*

La aceeași dată, în baza procesului-verbal cu privire la contravenție indicat supra, agentul constatator a emis decizia de sancționare a cet. TCACI Marina, aplicându-i acesteia o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 750 u.c., echivalentul sumei de 35000 lei.

Nefiind de acord cu decizia de sancționare, la data de 28 mai 2025, avocatul contravenientei Denis Staruș a depus la autoritatea din care face parte agentul constatator o contestație, invocând că procesul verbal cu privire la contravenție seria: MAI 06857320 și Deciziei din 13.05.2025, constată că: Contravenția a fost comisă la

data de 01.01.2024 orele 00.00 (p.4), în nr.62 din casa nr. sect. Ciocana (p.5) și fapta comisă: încălcarea Regulamentului Circulației Rutiere comisă cu mijlocul de transport f/n(p.6) care se sancționează conform prevederilor art. Coruperea electorală pasivă a Codului Contravențional, comisă cu mijlocul de transport de tip. Marca/model n/lgnorând prevederile Codului Contravențional. Lecturând conținutul procesului verbal cu privire la contravenție seria: MAI 06857320 și Decizia din 13.05.2025, susține că nu regăște - Fapta comisă de contravenient, circumstanțele comiterii faptei și încadrarea juridică a faptei, fapte care duc la nulitatea procesului verbal contravențional. Totodată, data și ora comiterii contravenției corect spus e petrecerea revelionului și nu, ceea ce este indicat în procesul verbal.

Subliniază că alt temei de anulare a procesului verbal contravențional și a deciziei, rezultă din faptul că agentul constatator care a întocmit procesul verbal contravențional și decizia nu a indicat organul sau instituția din care face parte agentul constatator, fapt ce duce la nulitatea procesului verbal.

Totodată, constată că conform prevederilor procesului verbal cu privire la contravenție seria: MAI 06857320, petiționara ar fi încălcat Regulamentul circulației rutiere, iar este pedepsit pentru admiterea corupției electorale pasive. Astfel, constată că procesul verbal contravențional nu este întocmit corect, nu descrie fapta comisă și circumstanțele comiterii faptei de petiționar și nu este încadrare juridică. Astfel, agentul constatator, pe deoparte constată încălcarea unui fapt iar îl pedepsește pentru comiterea altui fapt.

La fel, invocă faptul că Tcaci Marina nu a fost citată sau cel puțin invitată la SP 3 al IP Ciocana pentru a fi audiată și procesul verbal, cu privire la contravenție seria: MAI 06857320 și Deciziei din 13.05.2025 a fost întocmit în lipsa petiționarei și fără respectarea procedurii citării acesteia.

Astfel, agentul constatator nu a informat pe Vladimir Lung despre faptul intenţiilor pe numele acestuia i-a fost trasă o sancţiune contravenţională, nu l-a citat şi nu i-a acordat posibilitatea de a declara, ci a prezentat probe că a apărut de un astfel de act, fapte care au dus la încălcarea principiilor de echitate ale prezentei probe.

Mai declară că a avu loc încalcarea dreptului de a prezenta probe. Deoarece examinarea materialelor contravenţionale a avut loc în lipsa petiţionarului şi a avocatului, fiind încălcate prevederile art. 384 al. 2 lit. i) din Codul Contravenţional: (2) Persoana în cauză nu a fost informată despre dreptul său de a solicita probe. Astfel, agentul constatator nu a fost proces contravenţional şi nu a avut posibilitatea să prezinte probe.

Încalcarea dreptului la un proces echitabil: Conf. art. 381 al. (2) din Codul Contravenţional: Orice persoană are dreptul la un proces echitabil, în cadrul căruia

să aibă acces la soluționarea cauzei de o instanță independentă, imparțială, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, în conformitate cu prezentul cod.

Se mai referă avocatul la art. 448 al. 1) Codul Contravențional: Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilește dreptul de a contesta decizia emisă asupra cauzei contravenționale.

Argumentele participanților la proces:

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul petiționarei, avocata Denis Staruș a susținut integral contestația, pledând pentru admiterea acesteia potrivit modului formulat.

Agentul constatator Popovici Igor, fiind citat legal, nu s-a prezentat la ședința de judecată din motive necunoscute instanței. În condițiile enunțate, conducându-se de prevederile art. 455 Cod contravențional, instanța a dispus examinarea contestației în lipsa agentului constatator.

Aprecierea instanței:

Audiind opinia participantului la proces, examinând materialele cauzei în raport cu cadrul legal relevant speței, instanța apreciază necesar să admită contestația petiționarei, reieșind din următoarele considerente:

Preliminar instanța de judecată verifică chestiunea admisibilității contestației spre examinare.

Astfel, potrivit art. 448 alin. (1) Cod Contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447[1]alin.(8).

De la bun început instanța reține că, de caz, contestația deferită spre soluționare se înscrie în categoria de cauze contravenționale atribuite spre examinare în competența instanței de judecată, în acord cu dispozițiile art. 395 alin. (1) pct. 2) Cod contravențional.

Concomitent, se atestă că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit la data de 13.05.2025, în absența contravenientei Tcaci Marina, și în prezența martorului identificat ca Carp Denis, aspect dedus din semnăturile aplicate la rubricile de rigoare. La rândul său, contestația a fost înregistrată la data de 28.05.2025. În

circumstanțele relatate, termenul de depunere al contestației se va considera ca fiind respectat de către petiționară.

În aceeași ordine de analiză, instanța reține că potrivit art. 448 alin. (8) Cod contravențional, pentru contestația depusă împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale se percepe o taxă de timbru în mărimea prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213/2023.

La materialele cauzei, se regăsește confirmarea notei de plată a numerarului nr.00322411058323, prin care se confirmă că Tcaci Marina a achitat taxa de timbru în sumă de 200.00 lei.

Așadar, și la acest capitol instanța apreciază contestația ca fiind admisibilă spre examinare.

Cu referire la fondul cauzei:

Potrivit art. 1 al. (3) al Constituției Republicii Moldova, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Conform art. 1 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului, se obligă Statele Membre să recunoască oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al Convenției. Această obligație trebuie respectată de către toate instituțiile statale, de către puterea executivă a statului, însă și de puterile legislativă și judecătorească, precum și de către toate persoanele care acționează în numele acestor puteri.

Potrivit constatărilor CtEDO în cauza Ozturk vs. Germania (hotărârea din 21.02.1984): „În dreptul intern al multor state părți la Convenție operează distincția între infracțiune, delicte și contravenții. Pe de altă parte, ar fi contrar obiectului și scopului art. 6, care garantează oricărei persoane dreptul la un proces echitabil, dacă statelor le-ar fi permis să excludă din câmpul de aplicare al art. 6 o întreagă categorie de fapte pe motivul că acestea sunt contravenții".

Deopotrivă, CtEDO a concluzionat că, „distincția între contravenții și infracțiuni, existentă în legislația internă, nu poate avea ca efect scoaterea unei categorii de fapte din sfera de incidență a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale" (CEDO). Iar, în speța Ziliberberg vs. Moldova, de CtEDO este menționat că, la examinarea cauzelor contravenționale urmează să fie respectate toate exigențele ce derivă din prevederile art. 6 CEDO.

Potrivit materialelor cauzei, la data de din 13.05.2025, agentul constatator, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 857320 în privința cet.TCACI Marina în temeiul art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, incriminându-i ultimei comiterea faptei prejudiciabile în următoarele circumstanțe: *la data de 01 ianuarie 2024, ora 00:00, Tcaci Marina aflându-se în mun.Chișinău, *****, a acceptat mijloace financiare care nu i se cuvin pentru sine în scopul exercitării unui*

drept electoral, în cadrul scrutinului electoral precum și a Referendumului Republican, care a avut în toamna anului 2024.

La aceeași dată, în baza procesului-verbal cu privire la contravenție indicat supra, agentul constatator a emis decizia de sancționare a cet.Tcaci Marina, aplicându-i acesteia o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 750 u.c., echivalentul sumei de 37500 lei.

În context, potrivit art. 7 din Codul Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul Contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Potrivit art. 10 din Codul Contravențional, constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență.

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În sensul art. 462 alin. (5) din Codul contravențional, atunci când examinează cauza contravențională, instanța de judecată trebuie să pronunțe una din aceste două soluții: a) încetarea procesului contravențional; sau b) declararea vinovăției persoanei care a comis contravenția imputată și, după caz, stabilirea sancțiunii contravenționale, aplicarea măsurii de siguranță sau înlăturarea executării sancțiunii.

În vederea determinării existenței sau inexistenței faptei contravenționale, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție prin raportarea acestuia la celelalte materiale existente la dosar.

Așadar, potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

La rândul său și art. 440 alin. (1) din Codul Contravențional prescrie că, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției,

deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În accepțiunea art.425 alin.(1) și (2) din Codul contravențional, (1) Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Probele pot fi dobândite, prelucrate, păstrate și prezentate ca documentație pe suport de hârtie sau în formă electronică ori cu convertirea documentației respective într-un format electronic ușor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple.

În subsidiar, prevederile art. 425 alin. (3) din Codul Contravențional consacră că, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege.

Totodată, legiuitorul a instituit obligația încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție fiind obligatorie întrunirea cumulativă a 2 condiții: a constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

Potrivit art. 1 al. (3) al Constituţiei Republicii Moldova, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile şi libertăţile lui, libera dezvoltare a personalităţii umane, dreptatea şi pluralismul politic reprezintă valori supreme şi sunt garantate.

Conform art. 1 al Convenţiei Europene pentru Drepturile Omului, se obligă Statele Membre să recunoască oricărei persoane aflate sub jurisdicţia lor drepturile şi libertăţile definite în titlul I al Convenţiei. Această obligaţie trebuie respectată de către toate instituţiile statale, de către puterea executivă a statului, însă şi de puterile legislativă şi judecătorească, precum şi de către toate persoanele care acţionează în numele acestor puteri.

Pe caz, în susținerea de facto a învinuirii aduse cet.Tcaci Marina în baza normei incriminatorii citate anterior, agentul constatator a administrat cu titlu de

mijloace materiale de probă următoarele înscrisuri: procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 857320 din 13.05.2025, în original; Raportul Șefului interimar al SSP IP Ciocana , comisar principal Andrei Barbos, în care se indică că în cursul anului 2024, un grup de persoane cu domiciliul în sect. Ciocana, mun. Chișinău, ar fi fost implicate în acțiuni de pretindere, acceptare sau primire- personal sau prin intermediai – de bunuri, servicii, privilegii sau alte avantaje de orice natură ce nu li se cuvin, pentru sine sau pentru alte persoane, în scopul exercitării unor drepturi electorale în contextul scrutinului electoral și al Referendumului republican constituțional din toamna anului 2024; Răspuns de la IGP DP Chișinău nr.34/20 – 5066 din 08.04.2025; încheierea prin care se autorizează folosirea datelor obținute în urma măsurilor speciale de invesigații, din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516 și mandatul din 01.04.2025 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana; încheierea prin care se admite efectuarea măsurii speciale de investigații și mandatul din 22.12.2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana; ordonanța privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurilor speciale de investigații din 08.11.2024; ordonanța privind efectuarea măsurii speciale de investigații din 22.10.2024; ordonanța privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurilor speciale de investigații din 11.12.2024; ordonanța privind autorizarea măsurii speciale de investigații din 19.11.2024.

Conex stărilor de fapt relevate din conținutul materialelor cauzei, instanța subliniază că, potrivit art. 7 din Codul Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Petiționara nu a fost de acord cu învinuirea adusă ei prin actul administrativ prenotat și decizia de sancționare, astfel că a exercitat dreptul la contestație prin intermediul reprezentantului, în ordinea stabilită de art.448 alin.(1) Cod contravențional.

Ab initio, în vederea respectării garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art.6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată *verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.*

Din accepțiunea prevederilor art.6 alin.(2) şi (3) CEDO, orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită. În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau

respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30).

Așadar, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 857320 din 13.05.2025, instanța evidențiază că, contravenienta nu a obiectat față de mențiunile efectuate de agentul constatator la rubricile ”Timpul săvârșirii”, ”Locul săvârșirii”, precum și descrierea faptei contravenționale în sine.

În acest context instanța ține cont de prevederile art. 443 alin. (1) din Codul contravențional, potrivit cărora: Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința temporară potrivit Registrului de stat al populației, ocupaţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din actul de identitate al acesteia sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; (…).

Autoarea contestației a solicitat *inter alia* declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție, invocând incorectitudinea și incoerența datelor consemnate la rubricile antereferite.

Însă, instanța de judecată respinge respectivele argumente, așa cum, potrivit art.445 din Codul contravențional, (1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. (2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Corespunzător, instanța nu întrevede careva temeiuri dintre cele indicate la alin.(1) din articolul precitat, pentru a declara nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție. Or, doar neconsemnarea datelor în cauză poate determina nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, nu și consemnarea eronată a acestora.

Astfel, la caz, agentul constatator a consemnat unele date, însă temeinicia și concordanța acestora în raport de fondul cauzei, va fi analizată de instanța de judecată în cele redate infra.

În subsidiar, instanța va examina temeinicia acuzațiilor reținute de agentul constatator în sarcina petiționarei prin decizia de sancționare și procesul-verbal cu privire la contravenție, contestate în speță.

În acest sens instanța învederează că, art. 47[1] alin.(1) Cod contravențional incriminează: Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea promisiunii ori a ofertei acestora, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune, care se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale.

Respectiva normă incriminatorie a fost reglementată de legiuitorul național prin *Legea nr.230 din 31.07.24, MO355-357/15.08.24 art.559;* ***în vigoare din 15.08.24****.*

În speță instanța observă că actul de învinuire (procesul-verbal cu privire la contravenție) reflectă date contradictorii cu privire la timpul comiterii pretinsei fapte prejudiciabile.

Aşadar, la rubrica "Timpul săvârşirii" este consemnat ***"01.01.2024*** *ora 00:00".*

În sensul stărilor de fapt descrise, instanța consemnează că în accepțiunea art.3 alin. (1) Cod contravențional, **Caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei.**

Totodată, același principiu este protejat și la nivel european prin art. 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care stabilește că: „(...)Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune care, în momentul comiterii, nu constituia infracțiune potrivit dreptului intern (...)".

Angajarea răspunderii contravenționale conform art. 47[1] Cod contravențional este condiționată de demonstrarea că fapta imputată a avut loc ulterior intrării în vigoare a legii, **adică începând cu 15 august 2024.**

Datele din speță nu permit o atare determinare, așa cum actul de învinuire reflectă informații contradictorii între ele cu privire la timpul comiterii pretinsei fapte prejudiciabile, și totodată, contravin principiilor de acțiune a legii contravenționale în timp.

De altfel, definirea incertă a timpului comiterii pretinsei fapte prejudiciabile și extinderea învinuirii asupra unor perioade anterioare datei de 15 august 2024, transgresează principiile enumerate supra, și ca urmare generează dubii asupra legalității și temeiniciei acuzațiilor aduse cet.TCACI Marina.

Concomitent merită reținut și faptul că, în Hotărârea nr.21 din 22 iulie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a subliniat că „în materie penală,

principiile ***„nullum crimen sine lege”*** şi ***„nulla poena sine lege”*** impun ca doar legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală. O astfel de modalitate de aplicare poate genera interpretări abuzive. [...] Curtea reține că persoana trebuie să poată determina fără echivoc comportamentul care poate avea un caracter penal”.

În Hotărârea Curții Constituționale nr.39 din 21.12.2021, a fost statuat în felul următor: ”22. Curtea Europeană a stabilit că articolul 7 din Convenţie trebuie să fie interpretat şi aplicat astfel încât să se asigure o protecţie efectivă împotriva urmăririi penale, condamnării şi sancţionării *arbitrare* a persoanei (Parmak şi Bakir v. Turcia, 3 decembrie 2019, § 57; Jidic v. România, 18 februarie 2020, § 76). Pentru a impune o sancţiune, articolul 7 pretinde o legătură de ordin intelectual care permite identificarea cu precizie a unui element de răspundere în conduita autorului infracţiunii (G.I.E.M. SRL şi alţii v. Italia [MC], 28 iunie 2018, § 242 şi 246).

În aceeași hotărâre, Curtea a argumentat că, **principiul legalităţii incriminării** şi a pedepsei penale presupune, prin definiţie, că **nicio faptă nu poate fi considerată infracţiune dacă nu există o lege care să o prevadă** (nullum crimen sine lege) şi că pedepsele nu pot fi aplicate dacă nu sunt prevăzute de lege (nulla poena sine lege). Legalitatea incriminării şi a pedepsei reprezintă principala garanţie a securităţii juridice a persoanei în materie penală.

Prin urmare, la caz agentul constatator a admis încălcarea acestui principiu, **incriminându-i contravenientului/ petiționarului Tcaci Marina, comiterea unei pretinse fapte prejudiciabile la data când aceasta nu era incriminată de legea contravențională**.

„Timpul săvârşirii faptei” este un element inerent al componenţei contravenției, care urmează a fi indicat cu precizie, în conformitate cu prevederile art.3 alin. (1) Cod contravențional, potrivit căruia, caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că **principiul legalității delictelor și pedepselor** și principiul, potrivit căruia o lege penală nu poate fi aplicată extensiv în detrimentul acuzatului, în special prin analogie, înseamnă că o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție este îndeplinită atunci când individul poate să știe, pornind de la prevederea normei pertinente și cu ajutorul interpretării ce este dată în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea penală *(Kokkinakis vs. Grecia, 25 mai 1993)*.

Altfel spus, cet.***TCACI Marina, la data de 01.01.2024 nu putea să știe, pornind de la prevederea normei pertinente cazului și cu ajutorul interpretării ce este dată în jurisprudență, ce acte și/sau omisiuni sunt de natură să-i angajeze responsabilitatea contravențională.***

Din aceste considerente, instanța de judecată ajunge la concluzia că, acuzația adusă lui TCACI Marina de comitere a contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, nu și-a găsit confirmare în ședința de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 461 Cod Contravenţional RM, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 instanţa încetează procesul contravenţional.

Conform art.441 alin. (1) lit.a) Cod Contravenţional RM, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: nu există faptul contravenţiei.

Respectând principiul contradictorialităţii procesului contravenţional şi limitele judecării cauzei, cercetând şi apreciind probele prezentate în şedinţa de judecată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, conform propriei convingeri, formate în urma examinării probelor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, instanţa de judecată concluzionează că, în şedinţa de judecată *nu a fost dovedit că TCACI Marina ar fi comis fapta contravenţională specificată la art. 47[1] alin. (1) din Codul contravenţional,* din care considerente, cu referire la dispoziţia art. 461 coroborată cu cea a art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional, contestaţia urmează a fi admisă, iar procesul contravenţional respectiv necesită a fi încetat pe motiv că nu există faptul contravenţiei.

Conducându-se de prevederile art. art. 448, 458, 460-462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite contestația înaintată de reprezentantul persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional TCACI Marina – Denis Staruș, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 857320 din 13.05.2025, încheiat în privința cet. TCACI Mariana, născută la *****, IDNP: *****, în temeiul art. 47[1] alin.(1) Cod contravențional, precum și împotriva deciziei de sancționare a contravenientei din aceeași dată.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui TCACI Marina, în temeiul art. 47[1] alin.(1) Cod contravențional, din motiv că nu există faptul contravenţiei.

Se declară nulă decizia agentului constatator Popovici Igor, seria MAI06 857320 din 13.05.2025, de aplicare a sancțiunii contravenționale lui TCACI Marina, sub formă de amendă în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) unități convenționale, în baza art. 47[1] alin.(1) Cod Contravențional RM.

Hotărîrea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sed. Buiucani.

Peşedintele şedinţei

Judecătorul Roman Mazureț